

Huub Beurskens

De hemelse kamer

Omslagontwerp Karin van der Meer
Omslagillustratie Hollandse Hoogte
Foto auteur Sofi Hollander

© 2012 Huub Beurskens en
Uitgeverij Wereldbibliotheek bv
Spuistraat 283 · 1012 VR Amsterdam

www.wereldbibliotheek.nl

ISBN 978 90 284 2433 3
e-book 978 90 284 4009 8

Het gebeurde op donderdagavond in diezelfde afsluitende februariweek. We hadden 's middags gerepeteerd. Ik had na afloop nog met twee koperblazers een espresso gedronken, staande aan het glanzende zink van brasserie Mirabeau, ons vaste orkestetablisement. ('Als je in Frankrijk niet als buitenlander wilt opvallen bestel je een Italiaanse koffie,' tipte de zilvergrijze gerant me, toen ik er voor het eerst mee naar binnen genomen was en een Picon bière of iets even vermeend Parijzerigs dacht

te moeten bestellen. Als had ik niet al een half jaar in de stad gewoond, ooit, lang geleden weliswaar, en als student... ‘En dan noem je mij Gilbert.’)

Ik deed enkele noodzakelijke inkopen in mijn eigen buurt, at in Le Buci een salade Périgourdine (salade, noix, magret fumé, bloc de foie gras) en bereikte, aldoor met mijn zintuigen op scherp, de Rue Bebuquin voordat de wolken in hun onderhandelingen met de Parijse barometers tot een compromis tussen regen en sneeuw hadden besloten en tot actie overgingen.

Ik neem de kosten op me voor het Franse internetabonnement dat gemakshalve nog steeds op Laurents naam staat. Of het kwam door de Franse provider of doordat ik gewoon op Franse sites aan het struinen was, weet ik niet. Ik heb niet veel verstand van dat soort zaken, zoals ik ook nog steeds niet weet hoe ik pop-ups kan blokkeren zonder meteen complete sites ontoegankelijk te maken, of wormen en Trojaanse paarden kost en inwoning te verschaffen. Maar onhandigheid kent ook zo zijn verrassingen en voordelen.

Al sterk gehavende, natte, donkere sneeuwvlokken die zich in vertwijfeling aan het zwarte raam vastklampten gleden redeloos verwaterd naar beneden, nog eer ze vergeefs om hulp hadden kunnen roepen.

Naar wat ik op zoek was weet ik niet meer. Wellicht scrolde ik willekeurig door agenda's van Parijse musea, concertzalen en andere culturele instellingen. Aan de rechterzijde van mijn scherm verschenen en verdwenen op een gegeven moment steeds kleine fotootjes van kledingstukken, dat wil zeggen, van jongedames, modellen die kleding showden voor de onlineshop van een Frans postorderbedrijf: jurken, tops, gilets, rokken, babydolls, sweatshirts, tailleurs, tunica's. Mijn pogingen om de opdringerige reclame weg te klikken waren vruchteloos en ik wilde de site al verlaten, toen er iets met me gebeurde wat me, nu ik eraan terugdenk, herinnert aan een schilderopdracht die ik

in de vijfde klas van het atheneum moest maken. ‘Even later’ heette die opdracht.

Je moest een kunstwerk van een beroemde schilder als uitgangspunt nemen en dat aan de hand van een kleurenreproductie kopiëren, met dien verstande dat de afgebeelde handeling zich ondertussen moest hebben voortgezet. Ik weet nog dat Rik Muis de voorstelling van Goya’s schilderijtje *Bandiet die een vrouw ontkleedt* danig uit de hand had laten lopen. Onze gewaardeerde docent kon zich uit de affaire redden, dat wil zeggen, hem een onvoldoende toebedelen, zonder de indruk te hoeven wekken een fatsoensrakker te zijn, dankzij Riks infantiele vormgevoel en belabberde schildertechniek. Zelf had ik de voorstelling gekozen waarin Michelangelo, tegen het plafond van de Sixtijnse Kapel, God laat komen aanvliegen om met zijn rechterwijsvinger de nog krachteloze linkerwijsvinger van Adam te gaan aanraken.

Zo acuut, bijna lachwekkend speedy geladen en gespannen als mijn cartooneske Adam eruitzag bij het ontvangen van de ultieme bezielende energiestoot, voelde ik me bij het abrupt zien van een model in een ‘robe en satin, style dos nu’. Had ik Riks advies betreffende de opwekking van Adams geslachtsorgaan opgevolgd, dan was luttele minuten later de vergelijking met mijn toestand compleet geweest...

Laat ik het, ik bedoel ‘haar’ maar meteen een naam geven: Inés!

Het model, de betoverende, begoochelende mannequin was mijn lang geleden verloren geliefde, dat, dit, die daar was mijn Inés! Het duplicaat van hoe ik haar altijd voor me had gezien, exact zoals ze zou zijn geworden...

Ik klikte ogenblikkelijk via haar kleine fotootje door naar de site van de e-commerceshop, ik zocht en vond, en vond, en vond, haar, haar en nogmaals haar, in de afdelingen Robes (Élé-gantes & courtes, Décontractées & courtes), Jupes, Tops, Tuniques, Inés, Inés en nog eens Inés: in een korte parse jurk met

watervaldecolleté, aan de voorzijde versierd met veelkleurige pailletten, in een jeansblauw tricotjurkje met gesmoke naden voor en gekruiste banden op de rug, in een elegant los turquoise jurkje met volants rond het decolleté en een bindstrikje, in een soepel vallend topje met luipaardprint en spaghettibandjes, in een strakke zwarte rok met rits, achter met split en sierstrikje, ze droeg jeans in used look (Le retour des années 80!), een olijfgroene blazer met opgestikte zakken, een blauw giletje met afneembare imitatie bontkraag, geveterde zwarte pumps met een hakhoogte van acht centimeter, lichtgrijze suède pumps met een satijnen vetertje en een metalen hak van negen centimeter, hooggehakte pink enkellaarsjes, ze poseerde in een nauwsluitend dingetje met contrasterende kleuren (boven abrikoos, beneden antraciet), waarvan het bovenstuk licht gerimpeld was aan de deelnaad, ze stond (maar wat heette hier staan, voor de lichaamslijnen van een godin of engell!) op wat de kade van een zonbeschenen jachthaven leek, ze flaneerde in een heerlijke robe (grijs melange) met lichte schoudervulling, een brede grijze lakleren riem met twee gespen om de taille en in zilverkleurige ballerina's, door een moderne winkelstraat, alles paste haar even fantastisch, ze poseerde in tunica's, blouses, met lange mouwen, met korte mouwen, stond aan een of andere reling, geleund tegen een okergele muur, lachend, altijd maar innemend lachend met die mond van haar waar ik gek van werd, met die warme donkerbruine ogen waar ik drie maanden lang dagelijks in was verdronken – alleen het kleine, dat innemende, onweerstaanbare moedervlekje rechts op haar te zoenen neusje kon ik niet ontdekken. Ik vergrootte haar uit, verder, en nog meer, zoomde in, daalde, zoals ik dat menigmaal in werkelijkheid had gedaan (al was ze toen pas zeventien), over haar goddelijke lichaam naar beneden, door de v-hals van een satijnen jurkje waarin ze onder een dadelpalm stond, zoende en passant haar rechterborst en ook even haar linker, ik volgde het vervloeien van de kleuren crèmewit naar violet van de viscose over

haar rechterheup, naar de zoom op tien centimeter boven haar knie – en daar was het, daar was het dus gebeven, aan de binnenzijde van haar knie, aan de binnenzijde van Inés' evenknie, het, haar, mijn, mmm... te zoenen pigmentvlekje! (In de afdeling La Passion des Dessous trof ik haar goddank niet aan.)

Natuurlijk was dit waanzin en was ik gek, een *pazzo*! Met geen mogelijkheid kon dit model Inés zijn, dat begreep ik ook wel. Maar ik zag, ervoer en voelde het volkomen anders. Ik kon geen genoeg krijgen van de foto's waarop ze poseerde. Ze maakte me tegelijk onbetamelijk opgewonden, oprecht intens gelukkig en diep, afgrondelijk diep triest. Nee, ze deed dat beurtelings, om en om, als probeerde ik, tegen beter weten in, er willens en wetens voor altijd het ooglicht mee te verliezen of er ongeneeslijke ruggenmergtering van te krijgen.

Sprekend Inés was ze, zoals Inés op die leeftijd, op haar twee- of drieëntwintigste zou zijn geweest, als twee druppels water, o, met dat heerlijk zacht golvende geurende glanzende donkere mmm... haar dat achter... over haar schouders... Ah!

Volkomen afgemat en in schrijnende verwarring tuimelde ik die nacht ten slotte op bed, zonder mijn hobo uit zijn etui te hebben gehaald, zonder een boek te hebben opengeslagen, zonder naar muziek te hebben geluisterd of iets cultureels of stompzinnigs op de televisie te hebben bekeken. 'Inés,' fluisterde ik almaar, 'Inés...'

De volgende ochtend zat ik voor het beeldscherm nog voordat ik me had geschoren en gedoucht. Het gebeurt tenslotte niet dagelijks, nee, het was jaren en jaren, jaren en nog eens jaren niet gebeurd dat ik op iets stuitte wat, ik bedoel, dat ik iemand ontmoette die volledig beantwoordde aan mijn hunkering, aan mijn begeerte, mijn smachten, aan mijn passie, aan alles wat ik zowel van als voor mijn Inés, mijn enige Inés, mijn Alles had bewaard!

Het leek alsof ze tegen me sprak of had gesproken of dat ze het volgende moment iets aan 'Lino?' zou kunnen vragen wat Lino nooit zou kunnen en willen weigeren. In elk geval leek het alsof ze me zag, alsof ze me kende, glimlachend met een zachte gloss op haar licht geopende volle sapkerskleurige lippen, dat ze speciaal voor mij, voor mij alleen in een kort bramenrood strapless bandeaujurkje bij een modernistische roestvrijstalen balustrade was gaan staan, in een gracieuze s-vorm, met haar linkerheup in de geplooidde rok ietwat van me weggedraaid, haar verrukkelijke blote rechterschouder juist weer in mijn richting gekanteld en gedraaid, waardoor het haar er aan de voorzijde sierlijk losjes glanzend en deinend over viel, tot aan de bovenrand van het met kant versierde lijfje, en waardoor haar blik de meest sexy look aannam die je je kunt voorstellen.

'Ja hoor, Inés, je knieën, het moedervlekje, je enkels, zo'n dertig centimeter van elkaar, de bijpassende pumps met verstelbare riempjes!'

Ze zette een hand in haar linkerzij. Het bessenrode colliertje van synthetische parels sloot hoog om haar hals. De lippen weer, de jukbeenderen, haar oogopslag. De welving van het lijfje. Het vallen van de zoom van haar plooirok over de lijn van haar dijbeen. Het... ai, haar moe... der... vlek... je!

Ik was een schande. Ik kon het niet helpen. Eerloos waren we, mijn *musculus bulbospongiosus* en ik. Zonder dat hij of ik er iets aan wilde veranderen. Smeerlappen waren we. En dat meer dan één keer, méér dan...

Het liep al tegen tien. Om elf uur moest ik met mijn instrument in Auteuil zijn. Maar ik was me gaan afvragen waar ze zich bevond op de foto's met de palmbomen, waar de opnames waren gemaakt met de relingen, met de monumentale stenen trappen, die met de jachten en die met het zandstrand op de achtergrond. In Parijs was het in geen geval geweest.

Ik tikte van alles en nog wat in op sites van zoekmachines

om de naam van het model te kunnen achterhalen. En toen ik in de namiddag, nadat ik, gejaagd, linea recta van de repetitie naar mijn appartement terug was gereisd, nog steeds geen resultaat had bereikt, nam ik het besluit om te proberen contact op te nemen met het verzendbedrijf in kwestie.

Ik vond een telefoonnummer. Ik werd doorverbonden en werd nog eens doorverbonden. Nee, de naam van de fotografen met wie gewerkt werd, wilde men onder geen beding verstrekken, monsieur. Ik probeerde het nog eens, onder weer een andere naam, met een nieuw beroep, de gegevens van een bepaald fotomodel had ik nodig, inderdaad, het was een dringende gelegenheid, ja, ik heb geduld, juffrouw, hallo, nog aan de lijn ja, met wie, goed, ik wacht, een van de mannequins die voor uw onlineshop kleding tonen, belangrijke kwestie, de afdeling promotie, graag, niet zozeer voor mij maar voor haarzelf, erfenis, notaris inderdaad, dat hebt u goed begrepen, meneer, ja, ik wacht, wat zegt u, nee, haar naam weet ik juist niet, mevrouw, eh, beschreven in de wilsbeschikking die ik hier voor me heb liggen, momentje, ik lees het u voor, ... brunette, Spaans type, schattig, wat zeg ik, hartveroverend, zielvertederend moedervlekje aan de binnenzijde van haar rechterknie, ze showt onder meer bestelnummer 05912081, een chic strak zwart jurkje met siersteentjes aan het decolleté en kleine ruches op de heupen, 'style dos nu?...

'Pervert!'

Dat zult u me langzamerhand ook vinden, vermoed ik. Op zijn minst zult u het banaal vinden wat ik schrijf, hoe ik haar beschrijf aan de hand van goedkope, in stilistisch opzicht bedenkelijke, zelfs ordinare niemendalletjes en met niets dan gemeenplaatsen. Ik kan u dat niet euvel duiden. Ik schiet duidelijk tekort, ik ben slechts in staat, zo is mijn indruk, om mijn gevoelens ten opzichte van haar weer te geven met niets dan varianten van het woord 'mooi' en synoniemen en superlatieven ervan, duizenden bladzijden lang. Dat komt omdat ze me eigenlijk

sprakeloos maakte, maakt en zal blijven maken... Kon ik het u maar voorspelen op mijn Lorée!

En waar was ik mee bezig inderdaad? Gelukkig had ik in de loop der jaren geleerd mezelf indien nodig berispelend en corrigerend toe te spreken en dan ook mezelf stoïcijns te gehoorzamen. Zoals ik eveneens had geleerd om in bepaalde omstandigheden te kijken en te luisteren naar wat de wereld om me heen van me vond.

Branleur (rukker) was het in dit geval, toen ik, onder een paraplu, voor een pastis en een noodzakelijk moment van zelfreflectie en afzondering naar Le Buci liep: de grauwe muur die een hoek maakt met de Impasse de Péronne hield het me on dubbelzinnig voor in de vorm van een pas gezette gifgele, uitgedropen tag. En ik werd uitgemaakt voor *dingue* (idiot), voordat ik een kop van de *France Soir*, die speciaal (of opzettelijk) vierdubbel in de lengte gevouwen op mijn tafeltje lag, kon fatsoeneren tot ‘Sarkozy envoie dinguer...’ (ik weet niet meer wie de ongelukkige was). De garçon vroeg of ik zin had in oesters. Anders een Russisch ei misschien, met asperges? Was het me dan zo aan te zien? Ik hield het bij een Ricard. Een stukje verderop, op de kaneelbruine zachte leren bank met de gecapitonneerde rugleuning, bestelde een kleine, wat oudere rossige man een Stella, hoewel dat in Le Buci niet wordt geschonken. Ervoor in de plaats wilde hij geen Kronenbourg of Carlsberg, maar een Desperados. En van het gesprek aan de bar tussen twee gladde jongens in Hugo Bosskostuum ving ik niets verstaanbaars op behalve de Franse woorden voor ‘beklagenswaardig’, ‘pathetisch’ en ‘geval’, met behoorlijk wat onderlinge tijdsafstand, maar in die volgorde. Intussen doorkruiste de zwarte huiskat de brasserie.

Ja, ja, ik had het begrepen!

Die avond was ik vroom en ijverig, want weer bij mijn verstand.

Ik stofzuigde, deed de afwas. Ik sneed en prepareerde rieten,

en luisterde onderwijl naar de Sonate voor hobo en piano van Francis Poulenc (Opus 185, met François Leleux op hobo, opname uit 1995), om een kwartier later het lastige eerste deel, de 'Élégie', met het er verholen in opgenomen *Dies Irae*-motief, nogmaals op te zetten en mee te spelen, twee keer achter elkaar. Ik wou de volgende dag onze pianist vragen of hij het verduivelde stuk met me wilde doornemen om te bezien of we het eens samen zouden kunnen uitvoeren.

'Alle kostelijke zonden met mijn liefjes, beging ik niet in bed maar in deze stoel,' had Laurent grijnzend opgemerkt. In die oude, gehavende maar zeer comfortabele bergère onder de schemerlamp las ik verder in *Djinn*, een bizarre, korte roman van Alain Robbe-Grillet, totdat ik in onbestemd gepeins verviel naar aanleiding van de volgende alinea: "Ik moet," dacht hij, "naar het Gare du Nord. Ik moet zelfs opschieten, want het is uitermate belangrijk dat ik op tijd ben voor de trein uit Amsterdam. Ik ben als de dood dat ik straks het vertrouwen zal hebben verloren en dat ik geen opdrachten meer krijg als ik deze eerste taak niet perfect uitvoer..." Even doemde het beeld van het canailleuze knappe halfbloedje in haar overjas met zebramotief weer op.

Op de Franse pagina van het pocketboek stond met, ik nam aan bloedrode vulpeninkt die in de loop van de tijd roestbruin was verkleurd: 'Pour mon Amour avec toute passion – Clarice. Metz iv.83', in een typisch meisjeshandschrift.

Ik zou Laurent er gewoon eens naar moeten durven vragen, dacht ik, de eerstvolgende keer aan de telefoon. Of hij met deze Clarice in een park had gewandeld, misschien zelfs in een stadsbos, als ze dat in Metz hadden, of in het groen langs de oever van de Moezel. Een rivier met zo'n romantische faam stroomde daar toch niet voor niets? En of hij wist waar en hoe zij naderhand... Ach, onze jeugdliefdes... 'But our love it was stronger by far than the love of those who were older than we – of many far wiser than we,' luidt het in Edgar Allan Poes gedicht 'Annabel Lee'.

Ik stak een afgedankt riet tussen de bladzijden, stond op en legde de uitgave van Les Éditions de Minuit op het rechtopstaande obligate rijtje existentialistische Franse romans in Laurents bescheiden boekenkast.

Ten slotte werkte ik nog wat achterstallig klein administratief werk weg, dat wil zeggen, ik perforeerde voor zover nodig rondslingerende rekeningen, borg ze op in een ordner en verscheurde de enveloppen.

Nee, niet ten slotte. Want net zoals het volslagen krankzinnig zou zijn om op grond van louter fysieke overeenkomsten, hoe verbijsterend ook, op zoek te gaan naar de jongedame die, zich in het geheel van niets bewust, model stond voor de gelijkenis, zou het onnozel en bespottelijk zijn om te doen alsof er helemaal geen foto's bestonden waarop ik Inés 'in werkelijkheid' kon zien zoals ik me haar vanaf de zomer van 1983 dagelijks voor de geest had gehaald. Bijvoorbeeld hier weer, in een strak blauw glanzend jurkje met opgeregen naden, aanrimpelingen en een laag décolleté, polyester met 10% elasthan, 'un sommet de la séduction'!

Ik acht het allerminst uitgesloten dat u het als onnatuurlijk beschouwt wat ik in mijn eenmanstheatertje van de opwinding zocht en uitspookte. Maar, vraag ik u dan, bestaat ook de natuur niet alleen in onze verbeelding? Derhalve nam ik me voor geen nacht meer te gaan slapen en geen ochtend meer van huis te gaan zonder even vis à vis en innig met haar te zijn geweest. Ah, mmm...

'Je lijkt wel verliefd,' zei de orkestpianist de volgende dag tegen me. Ik voelde me inderdaad haast uitgelaten. Maar wat kon een rechtsdragende als hij daar nu van weten?

'Cher Roland, ik ben al zevenentwintig jaar onafgebroken verliefd.'

'Op een en dezelfde? Wat is daar nou voor lol aan, Lino schat? Een nieuw mandje maakt de baguette weer vers.'

Maar 's middags, bij het samen spelen van *Déploration*, het derde deel van Poulencs sonate ('très calme'), biggelden er tranen, dikke tranen over zijn koortsig gloeiende wangen.

Na afloop aaiden zijn handen de zwartfloersen toetsendekker toen hij me vertelde dat hij *le sida* had opgelopen, van een jongen voor wie hij niet eens genegenheid had gevoeld.

Achttien dagen lang bleef het kwijlend indrukken van de powerknop van de pc de eerste daad in het bevredigen van mijn verlangen. Ik overwoog zelfs serieus om een mini notebook aan te schaffen of zo'n smartphone, zodat ik ook een scherm ter beschikking had wanneer ik uithuizig was. Vooralsnog werd ik van een dergelijke aankoop weerhouden omdat ik als een zonderling stuk onbenul zou overkomen wanneer een verkoper naar specifieke technische zaken van het door mij gewenste apparaat zou vragen, alsmede door wat de *tag* op de hoek bij de Impasse de Péronne me zowel bij vertrek van huis als bij terugkomst gifgeel toebeet en smalend nafluisterde.